

Анатолій Мельниченко,
професор, ректор Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»;

Сергій Сидоренко,
професор, член-кореспондент НАН України

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ШЛЯХ КПІ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО В ТУРБУЛЕНТНОМУ СВІТІ (міжнародна сфера університету 2024-го – на початку 2025 років)

Анотація. У статті висвітлено розвиток міжнародної діяльності Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» 2024-го – на початку 2025 років. Розкрито головні завдання міжнародної сфери університету в умовах воєнного стану та турбулентних процесів у світі. Наголошено на активізації співпраці з європейськими та глобальними партнерами, розширенні мережі угод з університетами й високотехнологічними компаніями, участі КПІ в міжнародних альянсах та асоціаціях університетів.

Показано зростання ролі університету як представника України у світовому освітньо-науковому просторі, зокрема через реалізацію проєктів у сфері актуальних технологій, кібербезпеки, гуманітарного розмінування, біомедичної інженерії.

Ключові слова: КПІ, міжнародна діяльність, євроінтеграція, університетські альянси, оборонні технології, гуманітарне розмінування, кібербезпека.

Тенденції змін у структурі міжнародної, освітньої та наукової сфер технічного університету лідерського типу зумовлені потребою посилити внесок у боротьбу нашого народу за свободу України, її збереження як суверенної держави та утвердження євроінтеграційних прагнень.

Головні завдання міжнародної сфери КПІ ім. Ігоря Сікорського 2024 року визначені саме за цими тенденціями.

1. Водночас на виокремлення головних завдань впливала низка суттєвих чинників. По-перше, це — чинник турбулентних процесів у світі, що їх спричинили повномасштабне вторгнення росії в Україну, руйнування базових принципів мирного співіснування держав після Другої світової війни, порушення принципу недоторканності кордонів.

По-друге, хоча домінантою міжнародної сфери КПП залишаються євроінтеграційні прагнення, 2024 року посилювалася тенденція до різновекторності, розвитку взаємодії з партнерами у країнах, що дотримуються принципів міжнародного права та поділяють підходи України в досягненні справедливого миру. Це було викликано потребою згуртовувати цивілізаційні сили у протистоянні силам абсолютного зла.

Третім чинником стало те, що європейські країни, відчувши екзистенційну загрозу миру, що йде від росії, заговорили про посилення свого воєнного потенціалу і розпочали нарощування досліджень у сфері оборонних технологій, часто розглядаючи Україну як рівноправного партнера, що вже адаптував діяльність своїх наукових шкіл до викликів воєнного часу.

У Білій книзі європейської оборони (березень 2025 року), яку представила Європейська комісія, було визначено основні сфери для пріоритетних інвестицій, серед яких: протиповітряна та протиракетна оборона; артилерійські системи; боєприпаси та ракети; дрони та системи боротьби з дронами; штучний інтелект; квантова, кібер- та електронна війна.

У дев'ятій Рамковій програмі ЄС із наукових досліджень і інновацій «Горизонт Європа» (2021–2027 рр.) і в наступних рамкових програмах буде збільшено кошти на розроблення технологій подвійного використання для цілей оборони та безпеки, зокрема й — на дослідження.

Університети України враховують всі ці чинники для побудови траєкторій розвитку міжнародної сфери.

Наш університет завдяки членству й асоційованому партнерству в альянсах і асоціаціях європейських університетів, у яких КПП представляє вищу технічну школу України, бере участь у розробленні стратегії реформ у європейській науці та освіті, стає певним транслятором і двигуном нових орієнтирів для системи вищої технічної освіти України.

Війна продемонструвала, що Україна може бути важливою серед гарантів європейської безпеки, зокрема й тому, що стає акселератором у створенні та застосуванні воєнних технологій.

За умов впливу всіх зазначених чинників міжнародну сферу КПП 2024 року можна розглядати як своєрідну проекцію «воєнної дипломатії» на сферу освіти й науки.

2. У царині розбудови та підтримки міжнародних контактів із посольствами закордонних країн, іншими іноземними представництвами в Україні, впливовими міжнародними організаціями й університетами 2024 року виявлено підвищену активність. Це не тільки важливо для розвитку університету, а й має значущість у контексті виконання державницьких завдань щодо донесення до представників дипломатичного корпусу актуальної інформації про вплив війни на нашу державу.

Університет відвідали 46 іноземних делегацій із 17 країн (більшість — з Азербайджану, Китаю, Сполучених Штатів Америки та Японії); КПП прийняв 19 делегацій представників дипломатичного корпусу з 12 країн, зокрема й 9 очільників посольств іноземних держав в Україні. Університет відвідали послы Японії Мацуда Кунінорі, Азербайджану Сеймур Гурбан оглу Мардалієв, Індонезії Аріф Мухаммед Басалама, Румунії Александру Віктор Мікула, Франції Гаель Весьер, Італії Карло Формоза, Угорщини Антал Хеізер, Китаю Ма Шенкунь, Чехії Радек Пех.

Тільки за перше півріччя 2025 року КПП тричі відвідав новопризначений Посол Японії Масаші Накаґоме.

14 травня 2024 року в залі Вченої ради до студентів і викладачів КПП з промовою звернувся Держсекретар США Ентоні Блінкен, котрий наголосив на важливості інновацій і технологій у сучасному світі та закликав студентів брати участь у розробленні нових технологій, які можуть змінити світ і поліпшити якість життя людей.

Вже на самому початку 2025 року нас відвідали послы країн Групи семи (зокрема, Італії, Франції, Японії), делегація Парламенту Британії, Посол Китаю; відкрито нові обрії співпраці з університетами Франції.

Відбулося й багато інших важливих подій. До університету завітів Кронпринц Норвегії Гокон у супроводі Міністра енергетики Норвегії Тер'є Осланда та Амбасадорки цієї країни Хелене

Санд Андресен, які ознайомилися з науковими розробками студентів КПІ та інших ЗВО України.

Міністр освіти, культури, спорту, науки та технологій Японії Масахіто Моріяма під час відвідання Українсько-Японського центру КПІ зазначив, що підтримка української освіти є надзвичайно важливою, тож Японія працюватиме, щоб ця підтримка була реалізована в різноманітних освітніх проєктах.

Всесвітньо відома компанія «Amazon Web Services» на чолі з Ліамом Максвеллом, директором із цифрових трансформацій у державному секторі, та Київська політехніка домовилися співпрацювати для розвитку хмарних технологій, цифрової трансформації й інновацій в університеті.

Попри виклики війни та певні обмеження на виїзд за кордон для чоловіків 2024 року на 44% проти минулого року збільшилася кількість закордонних відряджень, стажувань (зокрема й дистанційних) викладачів та адміністративного персоналу (всього — 411: 217 відряджень за кордон, 194 стажування за кордоном). Наших відряджених і стажистів прийняли Польща (38%), Німеччина (10%), Китай (6%), Франція, Іспанія та Литва (по 5%).

3. Про високу загальну активність у сфері міжнародного співробітництва, її різновекторність свідчить розширення мережі угод про співпрацю з університетами Австралії, Греції, Італії, Німеччини, Польщі, Португалії, США.

2024 року приєдналися нові партнери: підписано 24 договори, меморандуми з університетами (тепер їх кількість становить 117), укладено 13 нових договорів із високотехнологічними компаніями (всього — 170) та договір з Асоціацією європейських університетів «Т.І.М.Е.» (всього — 13).

Через участь в університетських асоціаціях та альянсах, взаємодія з якими 2024 року поглибилася, КПІ інтегрується в європейський науково-освітній простір. Завдяки цьому в університеті впроваджують засади флагманської ініціативи Європейської комісії «Європейська стратегія для університетів», опановують такі напрями діяльності, як відкрита наука, стійкість університетів, стале фінансування, індустрія 5.0, що вже перебувають в активному фокусі практичного розроблення в європейських технічних дослідних університетах лідерського типу.

Нині університет є повноправним членом альянсу «ATHENA», оформлюємо асоційоване членство в альянсах «ECIU» та «EPUC»; КПП працює у складі асоціацій європейських університетів «CESAER», «UNICA», «EUA», «BSUN», «ECHA», «T.I.M.E».

КПП — єдиний представник вищої технічної школи України в «CESAER» — асоціації передових профільних і багатопрофільних технічних університетів Європи дослідницького типу. Членство в CESAER є особливо важливим, оскільки асоціація, що об'єднує 58 технічних університетів із 28 країн Європи, є консолідованим голосом системи вищої технічної освіти Європи, відіграє помітну роль у формуванні політики розвитку досліджень та інженерної освіти в ЄС. Завдяки членству в CESAER наш університет не тільки бере участь у цих процесах, а й адаптує європейські новації у своїй діяльності та сприяє якнайшвидшій їх імплементації в системі вищої технічної школи країни.

Важливим аспектом взаємодії зі вказаними альянсами й асоціаціями є те, що вони чітко визначили свою позицію щодо російської агресії проти України і висловили підтримку нашої державі у справедливій боротьбі за суверенітет і незалежність.

4. У міжнародних вимірах зростає роль КПП як представника України — університету лідерського типу. Традиційно КПП ім. Ігоря Сікорського є платформою для проведення масштабних міжнародних форумів, фестивалів і наукових заходів, важливих для країни.

Водночас університет не стоїть осторонь державотворчих процесів, які мають вагоме значення для поглиблення євроінтеграції. Міжнародний форум «Людський капітал 2024», який провели в Україні вже впрямте, цього року відбувся в КПП ім. Ігоря Сікорського. Подія об'єднала понад 5000 онлайн-учасників і більш як 50 спікерів: представників Європейської комісії, урядовців, законодавців, діячів бізнесу, освітян, представників найбільш впливових кваліфікаційних центрів, щоб знайти ефективні стратегії та рішення для розвитку людського капіталу в Україні. Форум став вагомим етапом у процесі модернізації національної системи кваліфікацій України та її інтеграції у єдиний європейський кваліфікаційний простір.

У травні 2024 року на базі КПП був проведений Міжнародний форум «Екологія і мир», співорганізаторами якого були

Українська Рада Миру та Міжнародна громадська організація «Рада з екологічної безпеки». Форум став об'єднаним голосом протесту з боку громадянського суспільства України, впливових міжнародних миротворчих організацій і представників громадськості Великої Британії, США, Швейцарії та Японії проти воєнних злочинів екоциду росії в Україні. Декларацію форуму, в якій, зокрема, міститься заклик до світового співтовариства, міжнародних мирозахисних організацій, агенцій із захисту довкілля та прав людини, громадянського суспільства країн світу: притягнути росію до відповідальності за цей вид воєнних злочинів, змусити російську владу негайно припинити війну проти України та відшкодувати збитки, завдані довкіллю внаслідок агресії, — направили до Оргкомітету Саміту миру у Швейцарії, ООН, Європейської комісії, урядів і парламентів країн світу, що взяли участь у Саміті миру.

Все це, а також досягнуті під час міжнародних контактів домовленості і їх практичні результати сприяли зростанню впливовості як України, так і нашого університету у світі.

5. Є нові для університету напрями міжнародної сфери. В цих масштабних подіях, заходах, візитах, переговорах, контактах викристалізовувалися нові для університету напрями міжнародної сфери:

- ширше залучати міжнародні високотехнологічні компанії до розроблення та впровадження технологій для безпеки країни;

- спільно з українськими й закордонними партнерами розширювати співпрацю у сфері гуманітарного розмінування;

- вдосконалювати ветеранську політику, у роботі з ветеранами посилювати програми соціального захисту та проекти інклюзії;

- розгортати благодійну діяльність спільно з міжнародними партнерами, консолідуючи зусилля тих, хто захищає цивілізаційні цінності;

- конкретизувати дії університету з імплементації принципів гендерної рівності — відповідно до вимог програми ЄС «Горизонт Європа», стратегії ЮНЕСКО й орієнтирів Всесвітнього атласу гендерної рівності ЮНЕСКО в освіті.

Але все-таки наше особливе моральне призначення як тих, кого захищали герої й захищають зараз тисячі їхніх побратимів,

полягає в тому, щоб здійснювати місію університету: нести знання та виховувати в молодих політехніків почуття патріотизму та відповідальності за майбутнє України, науковими відкриттями й розробками зміцнювати сили оборони й безпеки, а через міжнародну співпрацю — залучати допомогу міжнародних партнерів, зокрема й фінансову та ресурсну, а також утверджувати авторитет України й рідного КІІ в міжнародному вимірі.

6. Трансформація освітніх програм відбувається відповідно до викликів воєнного часу, вимог розбудови повоєнної економіки України та потреб розвивати взаємодію з високотехнологічним бізнесом. Саме в цьому насамперед і є внесок університету в Перемогу!

Йдеться про модернізацію освітніх програм, зміст і цілі яких сьогодні — забезпечити підготовку фахівців, які зможуть стати важливим ресурсом функціонування економіки у воєнний і повоєнний періоди. Серед них:

- у сфері відновлення та протезування поранених військовослужбовців: освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія» (за спеціальністю «Терапія та реабілітація»), освітні програми «Регенеративна та біофармацевтична інженерія», «Клінічна інженерія» (за спеціальністю «Біомедична інженерія»);
- у сфері засобів радіоелектронної боротьби — освітня програма «Технології радіоелектронної боротьби» (спеціальність «Електроніка, електронні комунікації, приладобудування та радіотехніка»);
- підготовка на міждисциплінарних перетинах інформаційно-комунікаційних технологій і технологій міжнародних взаємодій фахівців нового типу — за освітньою програмою «Міжнародні відносини та цифрова дипломатія»;
- підготовка магістрів за освітньою програмою «Управління у сфері оборонного-промислового комплексу» тощо.

На основі міждисциплінарних підходів і за потребами безпеки й оборони внесено й інші зміни у спектр більш ніж 100 освітніх програм, за якими сьогодні університет готує фахівців (загальна кількість освітніх програм усіх рівнів — понад 300).

Змінюються орієнтири й на ринку праці, і університет реагує на це. З початком повномасштабного вторгнення з боку роботодавців, які працюють на оборону, та з боку високотехнологічного бізнесу колосально збільшився попит на інженерних

фахівців із прикладної механіки, хімічних технологій, біотехнологій, матеріалознавства, електроніки, телекомунікацій і, безумовно, інформаційних технологій.

З боку ж абітурієнтів зберігся попит на спеціальності IT-напряму. Тут можна виділити кібербезпеку, попит на яку стабільно зростає. Нагадаємо, що в умовах гібридних загроз загострюється актуальність захисту інфраструктури, хмар, персональних даних у всьому світі.

З урахуванням воєнних викликів зростає потреба у фахівцях із кібероборони. Наприклад, розуміючи серйозність таких загроз, у ЄС наприкінці 2024-го – на початку 2025 років було ухвалено низку важливих документів: «NIS2 Directive», «Cyber Resilience Act», «Digital Operational Resilience Act», «Amendment to Cybersecurity Act», «Cyber Crisis Management Blueprint». У США діють «Cyber Incident Reporting for Critical Infrastructure Act» і «SEC Cybersecurity Disclosure Rules».

Усе це потребує нарощування зусиль із кіберзахисту, а отже, збільшення кількості підготовки фахівців. Тому університет намагається задовольнити дедалі більшу потребу в таких кадрах.

Крім того, КПІ є одним із лідерів щодо набору з авіаційної інженерії, біомедичної інженерії, авіоніки, атомної енергетики. Щодо останньої, то університет враховує світову тенденцію з розвитку малих модульних реакторів — перспективної технології майбутнього, яку активно популяризують у Канаді, Китаї, Південній Кореї, США, Франції тощо.

Також популярні й освітні програми гуманітарного, суспільствознавчого профілю. Зокрема, успішно функціонує програма «Міжнародні соціальні проекти та волонтерська діяльність» на основі спеціальності «Соціальна робота», в межах якої готують фахівців, спроможних взаємодіяти з міжнародними фондами й організаціями, що спрямовують зусилля на розв'язання гуманітарних проблем.

Важливою також є програма «Врегулювання конфліктів та медіація», яка була раніше відкрита в КПІ за підтримки посольств Великої Британії та Швейцарії і спрямована на підготовки фахівців із розбудови миру.

Проблема гуманітарного розмінування залишатиметься для нашої держави актуальною протягом десятиліть, зважаючи на масштаб територій, що потребують ретельного фахового

очищення. За оцінками міжнародних організацій, до 29% території України може бути забруднено мінами та вибухонебезпечними рештками (приблизно 174 тис. км²). Як сучасний технічний український університет, КПІ виконує свою роль, аби майбутні покоління не несли цей тягар.

Один із головних напрямів — пришвидшення процесу гуманітарного розмінування українських земель і перехід до створення власних технологій у цій сфері, що відкриває перспективи для молодих українських фахівців стати світовими лідерами в галузі гуманітарного розмінування.

Випускники освітніх програм за напрямом гуманітарного розмінування відіграватимуть важливу роль у відновленні екосистем після війни, отримають можливість працювати з відомими у світі компаніями-операторами протимінної діяльності, консалтинговими та гуманітарними організаціями, державними й міжнародними фондами. До речі, університет спільно з партнерами виграв проєкт «Next Generation Civilian Landmine Protection & Humanitarian Demining System» за спільною програмою UNIDO та Уряду Японії і вже на початку 2025 року розпочав його реалізацію.

Започаткована відкрита міждисциплінарна освітня програма з робототехніки, яка передбачає інтеграцію знань ІТ-фахівців, механіків і електронників. Основний акцент — на роботизованих технологіях, які Україна однією з перших застосувала в бойових умовах. Також оновлено програми зі штучного інтелекту.

Ці зміни залишатимуться актуальними і в період повоєнного відновлення країни.

7. Спрямованість наукової сфери — для потреб безпеки. Паралельно актуалізовано структуру та спрямованість науково-технічних досліджень.

Надзвичайний і Повноважний Посол України у Британії Валерій Залужний на безпековій конференції в Королівському інституті міжнародних відносин 6 березня 2025 року зазначив: «Можна абсолютно стверджувати, що саме російсько-українська війна стала каталізатором розвитку перш за все воєнних технологій, які, імовірно, і стануть основою майбутньої глобальної безпеки». Саме тому в КПІ паралельно з модернізацією освітнього блоку треба актуалізувати і структуру науково-технічних досліджень.

У цьому плані КПП посилив акцент на розробки у сфері авіаційних технологій, штучного інтелекту, приладобудування, технологій радіоелектронної боротьби, матеріалознавства. Отримання нових технологій дозволить Україні конкурувати на світових ринках.

Одним із найважливіших є матеріалознавчий напрям досліджень. До речі, саме матеріалознавці КПП мають найвищу цитованість серед вчених університету, що працюють за іншими тематичними спрямуваннями.

Ідею про життєву важливість інженерії у різних її формах треба поширювати, і КПП ім. Ігоря Сікорського активно це робить. Адже ми переконані: якщо буде сучасна інженерія, то буде й високотехнологічна економіка, а отже, буде робота для фахівців усіх інших сфер.

КПП — чи не єдиний університет України, який має власну космічну програму. Ще 2014 року був запущений супутник «PolyITAN-1» — єдиний український наносупутник формату кубсат, і він досі літає. Зараз оформлюємо сертифікат про рекорд України стосовно тривалості перебування цього апарата в Космосі. А це — фактично студентський супутник!

За офіційними цифрами, в Україні від початку повномасштабної війни понад 380 тис. поранених. Значна кількість наших оборонців мали ампутації верхніх і нижніх кінцівок. Тож вкрай необхідні фахівці з біомедичної інженерії, спрямованої на розроблення та вдосконалення медичних технологій, що поєднують інженерні науки з біологією та медициною. Вони працюють над створенням і тестуванням таких медичних приладів і систем, як діагностичні апарати, імпланти, ендопротези, ортези, біосенсиори та інші пристрої, що допомагають у лікуванні та діагностиці найпоширеніших захворювань. Такі фахівці також беруть участь у розробленні нових технологій для відновлення здоров'я людини на міждисциплінарних перетинах інженерних підходів і медичних проблем.

Важливо розвивати напрям біотехнологій. Йдеться і про харчову безпеку, і про незаподіяння шкоди здоров'ю людей від сучасних матеріалів, і про фармацевтику.

8. У міжнародній проєктно-грантовій діяльності КПП також зроблено відповідні акценти: допомагати обороні! Кошти з міжнародних джерел спрямовані на підтримку відомих у світі чинних наукових шкіл КПП, а також подальший розвиток

науково-технічної співпраці з партнерами, налаштованими на підтримку України.

Враховуємо тенденцію Європи, що посилюється: суттєво збільшити фінансування оборонного сектору, зокрема й на дослідження.

КПІ є учасником 6 проєктів програми НАТО «Наука заради миру та безпеки» (2024 р. виграли ще 6 проєктів), 5 проєктів програми «Горизонт Європа» (і 2024 р. виграно ще 4), 2024 р. реалізовано проєкти USAID у сфері «Кібербезпека критично важливої інфраструктури України».

Університет бере участь у двох міжнародних проєктах за програмою «Digital Skills», спрямованих на розвиток цифрових компетентностей, зокрема й у контексті застосування штучного інтелекту та цифровізації основних сфер економіки України.

У співпраці з Українським науково-технологічним центром реалізуємо 5 проєктів.

КПІ є учасником проєкту «4BIZ», орієнтованого на розвиток морських технологій, проєкту «NURECAB», спрямованого на посилення потенціалу ядерних досліджень і освіти у взаємодії України та Європейського Союзу.

Кошти міжнародних проєктів посилюють спроможності КПІ й надалі залучати в міжнародній проєктній діяльності партнерів, які налаштовані на підтримку України, а також концентруватися в партнерській діяльності на завданнях, що сприяють досягненню цілей безпеки.

9. Через активність у міжнародному вимірі, успіхи в національному та предметних світових рейтингах університетів КПІ ім. Ігоря Сікорського утверджує авторитет України у світі. Хоча хтось може сказати, що війна завадила нам розвиватись і посунула нас донизу, але це не так. Ми набуваємо досвіду роботи в конкурентних середовищах, що дасть КПІ результати в боротьбі за ресурси, визнання та абітурієнтів, зокрема й інтернаціональних, із різних куточків світу.

Сьогодні КПІ входить до 4% високореєтингових університетів із 20 тис. у світі.

КПІ — перший у національному рейтингу університетів «ТОП 200 — Україна 2024».

У предметних рейтингах QS World University Rankings КПІ показав такі результати:

— 351–400 місце в галузі комп'ютерних наук та інформаційних систем;

— 351–400 місце в галузі механіки, авіації та виробничого проектування;

— 301–350 місце в галузі електротехніки та електроніки;

— 551–600 місце в галузі фізики та астрономії.

У рейтингу QS Engineering & Technology КПІ входить до кращих університетів Східної Європи та є єдиним українським ЗВО у 400 кращих цього рейтингу.

Високі позиції у предметних рейтингах — це результат особливої уваги управлінської системи університету до тих інженерних освітніх програм, які є особливо важливими для оборони й безпеки.

10. Як результат міжнародних контактів, залучення міжнародних партнерів, які допомагають нам вистояти та розвиватися, можна виокремити надану КПІ гуманітарну та благодійну допомогу. 2024 року завдяки співпраці з міжнародними партнерами до КПІ було передано як гуманітарну та благодійну допомогу, так і фінансові та матеріально-технічні ресурси обсягом приблизно 27 млн грн, що дало змогу надати додаткову допомогу ЗСУ, а також поліпшити матеріально-технічну базу освітнього процесу, створити нові лабораторії й обладнати їх, збільшити потужності Центру суперкомп'ютерних обчислень, посилити мультимедійні ресурси.

Яскравим проявом солідарності з Україною, з КПІ у нашій боротьбі проти сил абсолютного зла став благодійний внесок угорського художника японського походження Патріка Муракамі від продажу його картини «Reddestred» на аукціоні в Будапешті. Ці кошти сумою 500 тис. форинтів були спрямовані на закупівлю ліків, води, харчових продуктів і врегулювання інших гуманітарних завдань.

Міжнародні контакти, їх орієнтація на залучення до допомоги КПІ міжнародних партнерів, які допомагають нам вистояти, мали вагомий результат.

- Видатною подією стало завершення передачі до КПІ від Університету Шеффільда, Велика Британія, і введення в експлуатацію суперкомп'ютерного обладнання (HPC-кластер) як гуманітарної допомоги, що матиме проривне значення для всієї науково-освітньої системи України.

- На базі Noosphere Engineering School KPI (факультет електроніки) створено лабораторію з концептом розумного будинку.
- Завдяки підтримці DAI Global LLC і фінансуванню від USAID започатковано сучасну лабораторію кібербезпеки автоматизованих систем управління.
- Встановлено сонячні панелі, автономну систему електрозабезпечення та виконано монтажні роботи для Науково-технічної бібліотеки (зادля безперебійного живлення в разі відключення університету від джерел генерації), отримано 40 безоплатних ліцензій від Cadence Academic Network на рік, із Німецьким товариством міжнародного співробітництва реалізуємо проєкт «Цифрова трансформація МСП у країнах Східного партнерства», разом із Мелексіс-Україна обладнано лабораторію мікроелектроніки.
- Компанія «Аjax Systems» допомогла облаштувати вимірвальні лабораторії на приладобудівному факультеті, зараз за її сприяння оснащують лабораторії в Інституті телекомунікаційних систем.
- У Навчально-науковому інституті атомної та теплової енергетики відкрита лабораторія опалення, вентиляції та кондиціювання повітря від компаній «Профінстал» та «Аеростар».
- На базі Навчально-наукового інституту енергозбереження та енергоменеджменту започаткована лабораторія відновлюваної енергетики, створена спільно з ДТЕК ВДЕ.
- У Навчально-науковому фізико-технічному інституті відкрита лабораторія кібербезпеки автоматизованих систем керування.
- Діють чотири сучасні лабораторії в Інституті матеріалознавства та зварювання ім. Є.О. Патона, до яких звідусіль надходять замовлення на виконання досліджень на унікальному обладнанні західних і японських компаній, яке дає змогу вивчати структуру матеріалів, розробляти технології та інноваційні рішення світового рівня; щоб уникати блекаутів, лабораторії оснащено сонячними панелями та накопичувачами електроенергії.

Енергоощадження й енергоефективність — це одна зі складових частин стратегії розвитку університету до 2029 року.

Шукаємо способи диверсифікувати енергетичні ризики, щоб забезпечувати безперервний освітній процес. За спонсорські кошти для живлення бібліотеки й електронного архіву (майже 67 тис. одиниць видань) встановлено сонячні панелі.

Працюємо над встановленням когенераційних установок, щоб одночасно виробляти тепло для корпусів і генерувати електричну енергію.

Цей перелік можна продовжити. Для нас важливо підтверджувати, що університет може відповідати на виклики часу.

11. Підсумки. Серед героїв, імена яких український народ ніколи не забуде, — понад 130 студентів, викладачів, випускників КПП ім. Ігоря Сікорського, котрі полягли за Україну. Поміж них — п'ять Героїв України.

Віriamo, що трагедії війни будуть подолані й пережиті, тоді почнемо працювати над повоєнним відновленням, відродженням і продовжимо утвердження України у світі.

Перспективи, що постають перед університетом у цей період — період руйнування старого світоустрою та пошуку майбутніх конструкцій безпеки в Європі і світі, — поєднують завдання в контексті боротьби України за свободу та суверенітет із завданнями, що впливають із євроінтеграційних прагнень, входження до європейської сім'ї університетів.

Найважливішим пріоритетом залишиться допомога ЗСУ та виконання тих цілей у сфері освіти й науки, підготовки кадрів, які зумовлені викликами воєнного і повоєнного часу.

Наприкінці 2024 року університет ухвалив стратегію свого розвитку до 2030 року. Основними напрямками в ній було зафіксовано: удосконалення системи управління, цифрову трансформацію університету, розвиток кадрового потенціалу, модернізацію освітнього процесу й посилення наукової та інноваційної діяльності, розвиток технологій штучного інтелекту, активізацію міжнародної діяльності, розвиток інфраструктури та забезпечення інклюзивності, енергоефективність, фінансово-економічне зростання, посилення соціальної відповідальності та гендерної політики, участь університету у зміцненні оборонного потенціалу країни, розвиток ветеранської політики тощо.

У частині міжнародної діяльності університету у стратегії передбачено спрямування зусиль на посилення інтернаціоналізації, впровадження інноваційних освітніх і наукових підходів, розширення участі університету у глобальних дослідницьких проектах, що відповідає європейським тенденціям розвитку вищої освіти та науки. Відповідно, основними точками докладання зусиль у міжнародній діяльності університету мають стати:

- інтернаціоналізація та партнерства;
- розвиток міжнародної науково-дослідницької діяльності;
- реалізація затверджених політик сталого розвитку та соціальної відповідальності;
- підвищення міжнародної конкурентоспроможності;
- академічна мобільність та освіта;
- збільшення залучення коштів до бюджету університету від міжнародної діяльності.

У контексті реалізації стратегії університет розвиватиме академічну стійкість задля освіти та досліджень в екстремальних умовах за допомогою цифрових інструментів та міжнародної співпраці, продовжить налагодження міцних зв'язків із закордонною промисловістю, щоб сприяти трансферу технологій, комерціалізації досліджень і практичному застосуванню результатів наукових розробок.

У змістовному академічному плані — залишаються завдання флагманської ініціативи Європейської комісії «Європейська стратегія для університетів»:

- посилення транснаціональної співпраці університетів;
- збільшення участі бізнесу в секторі вищої освіти;
- забезпечення повної реалізації європейського підходу до гарантій якості освітніх програм, зокрема і спільних;
- підтримання високої якості віртуального спільного навчання, високої мобільності для студентів і співробітників (також — онлайн);
- заохочення та захист академічної свободи й інституційної автономії;
- залучення до роботи щодо спільного європейського ступеня;
- заохочення студентів, науковців і дослідників до управління структурами транснаціональної співпраці університетів.

Реалізація стратегії ЮНЕСКО у сфері гендерної рівності як одного з пріоритетів ЮНЕСКО сьогодні, вимог програми ЄС «Горизонт Європа» щодо гендерної рівності в науці й інноваціях і далі благотворно впливатиме на всі сфери життєдіяльності КПП ім. Ігоря Сікорського.

Важливо, що університет суттєво посилив увагу до забезпечення гендерного балансу в керівництві: серед 23 директорів навчально-наукових інститутів і деканів факультетів КПП є вже 9 жінок.

На відновлення України працюватиме проєкт стратегічного значення: сприяння інноваційній трансформації України на платформі екосистеми «Sikorsky Challenge Ukraine», реалізація рекомендацій 40-ї Конференції ректорів і президентів європейських технічних університетів у Відні про створення повного та цілісного інноваційного простору в Європі саме на платформі «Sikorsky Challenge Ukraine», яку розробили КПП ім. Ігоря Сікорського та Науковий парк «Київська політехніка».

Впевнені, що КПП через міжнародну сферу відіграватиме важливу роль у повоєнній відбудові, відновленні та відродженні України через свої головні місії у сфері освіти й науки, а також через інноваційні прориви, як це притаманно всій його славетній 127-річній історії.

Anatolii Melnychenko,

Full Professor,
Rector of the National Technical University of Ukraine
'Ihor Sikorskyi Kyiv Polytechnic Institute';

Sergii Sydorenko,

Full Professor, Corresponding Member
of the National Academy of Sciences of Ukraine

THE EUROPEAN INTEGRATION PATH OF IHOR SIKORSKYI KYIV POLYTECHNIC INSTITUTE IN A TURBULENT WORLD (international activities of the university in 2024 – early 2025)

Abstract. The article highlights the development of international activities at the National Technical University of Ukraine 'Ihor Sikorskyi Kyiv Polytechnic Institute' (KPI) during 2024 and early 2025, situating them within the broader challenges of martial law and global turbulence. It outlines the university's strategic priorities in its international sphere: intensifying cooperation with European and global partners, expanding agreements with universities and high-tech companies, and deepening participation in international alliances and associations.

KPI has strengthened its role as a representative of Ukraine in the global academic and research space through projects in defence technologies, cyber security, humanitarian demining, biomedical engineering, and cloud innovation. The article outlines increased interaction with diplomatic missions, global corporations, and foreign delegations. Particular attention is paid to the university's integration into European university networks, which foster the adoption of EU research and education strategies and support Ukraine amid Russian aggression.

KPI's modernisation of educational programmes responds to wartime needs and post-war reconstruction. Research priorities have shifted towards aviation, AI, materials science, electronic warfare, and space technologies. The article also records substantial humanitarian support and infrastructure upgrades secured through partnerships, such as supercomputing equipment, renewable energy installations, and advanced laboratories. Concluding, the authors emphasise that KPI's international mission underpins Ukraine's resilience, post-war recovery, and Euro-Atlantic integration, reaffirming its 127-year tradition of combining academic excellence with national service.

Keywords: KPI, international activities, European integration, university alliances, defence technologies, humanitarian demining, cyber security.